

УДК 159.9

Гродецька М. – ст. гр. БП-31

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

НЕФОРМАЛЬНЕ ЛІДЕРСТВО ЯК ФАКТОР УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Науковий керівник: старший викладач Сівчук П. І.

Hrodetska M.

Ternopil Ivan Puluj National Technical University

INFORMAL LEADERSHIP AS A FACTOR OF MANAGEMENT ACTIVITY

Supervisor: Sivtchouk P. I.

Ключові слова: керівник, лідер, неформальний лідер.

Key words: head, leader, неформальний лідер.

Ефективність функціонування будь-якої організації головним чином залежить від динамічного та ефективного керівництва. Під керівництвом розуміється цілеспрямований вплив осіб, наділених функціями й компетенцією керівників, на колективи, тобто взаємодія керівників і підлеглих. Проте, як показує практика, не завжди в особі керівника поєднуються як управлінські, так і лідерські якості. В більшості випадків роль лідера в організації виконує інша особа, яка має визнання в колективі. У зв'язку з цим, виникли такі поняття, як формальне і неформальне лідерство.

Лідерство – це здатність особи за рахунок особистих якостей здійснювати вплив на поведінку окремих осіб та груп працівників з метою зосередження їх зусиль на досягненні цілей організації [1, с. 220]. Лідер може бути, як формальний – за посадою, так і не формальний – не передбачає формалізації становища лідера у групі.

Формальне лідерство передбачає вплив на співробітників з позиції посади, яку людина займає, а неформальний лідер – особа, що здійснює вплив, використовуючи власні здібності й уміння, а також наявні в неї ресурси, які необхідні людям. Неформальними лідерами стають найбільш ініціативні, енергійні, інформовані працівники. Зазвичай неформальний лідер здатний впливати на колектив – іноді навіть ефективніше, ніж формальний керівник [2, с. 307].

Основна характеристика для розпізнавання неформального лідера в групі – це реакція членів колективу на його присутність, а також частота згадувань про нього, посилення на його слова, цитування його висловів, слідування його порадам і вказівкам.

Розрізняють два основних типи неформальних лідерів – конструктивний («позитивний») і деструктивний («негативний»). Конструктивний неформальний лідер позитивно впливає на роботу колективу і компанію в цілому, а деструктивний – оскаржує рішення керівника, підриває його авторитет серед співробітників [3].

Отже, для того щоб забезпечити ефективну діяльність організації, керівник (формальний лідер) повинен вчасно виявляти в колективі неформальних лідерів, визначати тип цих лідерів (конструктивний або деструктивний).

Література:

1. Рудьєв В. А. Менеджмент: навч. посібник / В. А. Рудьєв, С. О. Гуткевич. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 312 с.
2. Словіцька Т.В. Сутність феноменів керівництва та лідерства / Т.В. Словіцька // Університетські наукові записки. – 2010. – № 3(31). – С. 306-312.
3. Неформальний лідер [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.psychologos.ru/articles/view/neformalnyy_lider.